

**“Looduslike ehitusmaterjalide kasutamise riikliku arengukava
2010-2020” ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu tutvustamine
Protokoll nr**

Tallinn, 08.12.2009

Toimumise koht: Eesti Maaomavalitsuste Liit, Tallinn, Valge tn 13

Koosoleku algus: 14:30

Koosoleku lõpp: 15.00

Koosolekut juhatas:

Osavõtjad: Eesti Maaomavalitsuste Liidu juhatuse liikmed ja teised kutsutud isikud (osavõtjate nimekiri lisatud)

Protokollis: Madis Metsur ja Rein Raudsep (Ehitusmaavarade arengukava eelnõu ja selle KSH osa)

Päevakord:

-
- 1. Ehitusmaavarade arengukava eelnõu tööversiooni tutvustus** (Rein Raudsep)
 - 2. Ehitusmaavarade arengukava keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu tutvustamine** (Madis Metsur).
-

1. Looduslike ehitusmaterjalide kasutamise riikliku arengukava 2010-2020 eelnõu tutvustus
(Rein Raudsep)

Rein Raudsep annab ülevaate Ehitusmaavarade arengukava eelnõust: riigi huvi määratlemine, andmed ehitusmaavarade kaevandamisest (keskkonnasäästlik kaevandamine ja kaevandatud alade korrastamine), arengukava strateegilised eesmärgid ja meetmed ning tegevused, alternatiivsed ehitusmaterjalid, ehitusmaavarade varustuskindlus ja prognoosi koostamine. Kui ehitusmaavara maardlas on välja antud järjestikku mitu kaevandamisluba, siis võib tekkida probleeme maardlas pidevalt kasvava mäeeraldiste alaga ning tulevase korrastamise kohta tervikliku lahenduse leidmisega. Sel juhul on otstarbekas kaaluda maardla territooriumile teemaplaneeringu algatamist (või lihtsalt tegevuste kava koostamist), mis käsitleks nii maardla edasist kasutuselevõttu kui ka korrastamist. Ehitusmaavarade arengukava eelnõu kokkuvõttes on kirjas, et aastast kaevandamismäära ei kehtestata, sest selline otsus ei lahendaks ehitusmaavarade jätkusuutlikkuse küsimust. Kaevandatud ehitusmaavaradest kasutatakse ligikaudu 92% Eestis ja kaevandamismahu piirmäärad pidurdaksid ehitustegevust, sh ka riigi huviga seotud objektide ehitamist. Selleks, et tagada ehitusmaavarade säästlik ja jätkusuutlik tarbimine, on eelkõige vajalik tähelepanu pöörata kaevandamise asukoha valikule, kaevandamistehnoloogiale ning kaevandatud ala korrastamisele.

2. Looduslike ehitusmaterjalide kasutamise riikliku arengukava 2010-2020 keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu tutvustamine (Rein Raudsep)

Madis Metsur annab ülevaate Ehitusmaavarade arengukava vajadusest, KSH protsessist, KSH aruande sisukorrast, eesmärgist, objektist ja selle hindamise ulatusest, KSH metoodikast, arengukava seostest strateegiliste planeerimisdokumentidega ja arengukava alternatiividest. Samuti selgitab Metsur ehitusmaavarade kaevandamisega kaasnevat keskkonnamõju ja taastumatute loodusvarade kasutust. Tähelepanu tuleb pöörata kohalike inimeste heaolule ja tervisele, samuti kultuuripärandile. Metsur teeb võimaliku keskkonnamõju kohta kokkuvõtte, annab ülevaate keskkonnamõju indikaatoritest, olulise negatiivse keskkonnamõju välistamiseks ja leevendamiseks kavandatud meetmetest, alternatiivide analüüsist, avalikustamisest ja kaasamisest. M. Metsur selgitab, et ehitusmaavaru kaevandatakse igal juhul ja vastuolu tekib eeskätt sellest, et nagu tahetaks kaevandatakse kusagil mujal, naabervallas. Kohtu kaudu lahenduste otsimine ei anna sisulist lahendust.

Küsimused ja vastused (Madis Metsur)

Eesti Maaomavalitsuste Liidu poolt toodi probleemina esile, et inimesed ei usalda kaevandamise ja KMH spetsialiste. Probleemsetel aladel võiks riik leida erapooletud otsuse tegemiseks võimaluse. Kaevandamisõiguse tasu tuleb suunata kaevandamisega seonduvate asjade lahendamiseks, teha uuringuid probleemsetes maardlates, anda ettevalmistatud karjääre rendile konkursi korras.

Madis Metsur selgitab, et KMH ajal on juba eelvalik kaevandamiskoha osas tehtud maavara varu kandmisega registrisse ja KMH enam ei vali asukohta, seda tuleks teha geoloogilise uuringu ja planeeringuga. KMH näitab mis moel, mis leevendusabinõudega jne saaks seal konkreetsel kohal kaevandada.

Rein Raudsep selgitab, et mäerendi abil saab palju liigseid pingeid maha võtta, siis pole keegi huvitatud liigpikast kaevandamisajast.

Eesti Maaomavalitsuste Liidu poolt räägiti karjäärade suurusest, et karjäärid ei laieneks enne korrastamist, et esialgsele 5 hektarile ei tuleks juurde järgmist enne vana korrastamist. Kui tahetakse veekogu teha ei saaks juurdeantav osa esimese korrastamist takistada. Ka metsa raiel jäetakse kasvav mets lageraielankide vahele.

Madis Metsur selgitab et taoline on ka olnud KSH ettepanek, et uute karjäärade avamine ei peaks edasi lükkama olemasolevate korrastamist. **Rein Raudsep** ütleb et mäerent natuke lahendab asja ka siin, keegi ei hakka üleandmata ala eest asjatult maksma.

Lõpetuseks öeldi, et Ehitusmaavarade arengukava kinnitab Valitsus ja Eesti Maaomavalitsuste Liidult tahetakse ka seisukohta arengukava osas. Kuna arengukava koostamise graafik on tihe, siis on materjalidega soovitatav enne kooskõlastusringi tutvuda Keskkonnaministeeriumi kodulehel.

Sellega loeti Ehitusmaavarade arengukava ja KSH tutvustamine lõppenuks, tänati esinejaid ja Eesti Maaomavalitsuste Liit jätkas oma koosoleku teiste päevakorra punktide arutelu.

Protokollisid:

Rein Raudsep

Madis Metsur

